

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XVII. Idem Primicerio, & Clero (a) Mediol.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

Ratio est, quia debet attendi æstimatio rei juxta tempus, quo onus, seu tributum imponitur à contrahentibus, vel testatore, *l. uxorem 41. §. testamento 4. l. nomen, §. filio, l. testatorem 68. §. prædis, Digest. de legat. 2. l. si ita 7. Digest. de auro & argent. l. Aurelius 28. §. 1. l. final. §. 1. ff. de liberat. legat.* Menochius de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 127. num. 1. & quamvis augeantur res, in quibus onera imposita sunt, non debet cedere in damnum ejus, qui ad solutionem oneris, vel pensionis urgetur, cum potuerit legem apertius dicere, qui onus imposuit, *l. quicquid 99. Digest. de P. O.* & in id, quod præsens erat, magis consensisse contrahentes verosimilius est, quam in id, quod futurum, & incertum erat, *l. si ita 7. Digest. de auro & argent.* Accedit, quod nullum præjudicium sequitur illi, qui pensionem percipit ex augmento provenientem, imò majori securitate gaudet, ut solutio debita pensionis illi fiat: Quare æquum est, ut debitor DEI beneficio augmentum habeat, argumento legis unice, *Cod. de thesaur. lib. 10.* Tandem quia pensionis nomine aliquid amplius, quam convenerit, repositi non debet, *l. legem 16. Cod. locati*: unde rectè agebat Paterfamilias, de quo in Evangelio: *Amice, non facio tibi injuriam, nonne ex denario convenisti mecum?* Ex quibus valde difficilis redditur prior pars præsentis Decisionis, ubi jubetur, quod si augeatur numerus fratrum, & servitium monasterii sancti Hirenæ, à fratribus Bellavillæ majorem procurationem, id est cum amplioribus expensis, præstandam esse, cum potius attendi deberet tempus contractus; & ita non rectè Innocentius affirmat, teneri fratres ipsius monaste-

rii omnibus fratribus sancti Hirenæ procurationem dare, si absque præjudicio facere possint, cum inde sequatur ex augmento proventuum conventus Bellavillæ augeri Procurationem præstandam fratribus sancti Hirenæ. Agnovit difficultatem D. Franc. de Amaya ubi supra, num. 32. juxta cujus mentem dicendum est, in præsentis casu procurationis obligationem indefinitam, & indeterminatam esse, videlicet omnibus fratribus monasterii sancti Hirenæ; non tamen fuisse impositam certo prædio, & fructibus ex tali fundo percipiendis. Unde videbatur, aucto numero fratrum S. Hirenæ procurationem omnibus esse præstandam, cum certus numerus eorum à Patrono expressus non esset; & sicut poterat augeri numerus, ita & diminui, & ita fratres Bellavillæ minorem procurationem solvendo liberarentur: sed quia auctis supra modum fratribus sancti Hirenæ, & eorum servitoribus, talis obligatio damnosa valde esse cæperat conventui Bellavillæ, ideo tunc restricta fuit, ita ut juxta antiquam formam tantum pensio solveretur, argumento capitis dilecti 8. cum sequent. de Decimis. Sed quia auctis proventibus ipsius conventus Bellavillæ hæc ratio æquitate, quæ diminutionem procurationis induxit, cessavit; ideo jubet Innocentius III. in præsentis, ut eo casu omnibus fratribus, & eorum servitoribus sancti Hirenæ, fratres Bellavillæ procurationem persolvant, quia non est ratio, quare juxta mentem fundatoris omnibus procuratio non debeatur. Prosequitur Amaya ubi supra, qui ex hac doctrina plura in praxi utilia resolvit.

CAPUT XVII.

Idem Primicerio, & Clero (a) Mediol.

Cum instantia nostra quotidiana sit secundum debitum Apostolicæ servitutis, omnium Ecclesiarum sollicitudo continua, quoties ipsarum negotiis promovendis non possumus personaliter imminere, per fratres nostros ea expedire compellimur, quos à nostro latere destinamus: illius exemplum in hac parte secuti, qui discipulis suis in mundum universum transmissis, ipse in medio terræ salutem fuit personaliter operatus. Hinc est, quod cum nuper dilectum filium B. tituli sancti Petri ad Vincula Presbyterum Cardinalem (b) Apostolicæ Sedis Legatum pro negotiis Ecclesiæ in Longobardiam duxerimus destinandum; & in civitatem vestram ingressus, procurationes à vobis exigeret, quæ consueverunt Apostolicæ Sedis Legatis, & Nunciis exhiberi: vos non attendentes, quod dicitur ab Apostolo: Si vobis spiritualia seminavimus, non est magnum, si carnalia vestra metamus: ne vos ad onus procurationis arctaret, nisi à Canonicis majoris Ecclesiæ se faceret antea procurari, Sedem Apostolicam appellastis: & sicut idem Cardinalis per suas nobis litteras intimavit, in aliis etiam non modicum ei injuriosi fuistis. Propter quod dilecti filii Præpositus S. Nazarii, & A. Canonicus sancti Stephani Syndici, & Procuratores vestri, cum dilecto filio Abbate sancti Vincentii ad Sedem Apostolicam venientes, ut super his statueremus ordinem, & mensuram, ex parte vestra suppliciter postulabant. Licet autem pro eo, quod prædicto Cardinali, vel potius nobis in ipso contumaciter resistentes; juxta verbum Dominicum: Qui vos recipit, me recipit; & qui vos spernit, me spernit: necessaria denegatis, non pro vobis, sed contra vos potius meruerint exaudiri; quia tamen paternam affectionem, quæ nobis est proprium de Romanæ Sedis clementia misereri semper, & parcere, quam offensi etiam deponere non valeamus, de consilio fratrum nostrorum taliter in hujusmodi duximus respondendum. Quod cum omnes Ecclesiæ Legatis, & Nunciis Apostolicæ Sedis procurationes impendere te-

neantur, ab earum præstatione nullam prorsus volumus haberi excusationem, nisi forte per speciale privilegium Sedis Apostolicæ (quod non credimus) sit exempta, etiam si longissimo tempore procuracionis obsequium non impenderit: cum in talibus (c) præscriptio sibi locum nequeat vindicare, cum nos à provisione pastoralis sollicitudinis circa omnes Ecclesias nunquam omnino cessemus. Sanè in his exigendis eum modum & ordinem volumus observari, ut nulla Ecclesia, vel Prælatus se indebitè prægravari rationabiliter conquatur. Si verò de communi collecta Legatorum, & nunciorum nostrorum duxeritis faciendas expensas, quod vobis non duximus inhibendum, ex hoc nobis, & nostris nullum præjudicium volumus generari, quo minus possint, à quocunque maluerint, procuraciones sibi debitas postulare, ita quod si exactus ultra suam gravatus fuerit facultatem, sibi ab aliis restauretur. Nunciis tamen nostris necessariis exhibendis pateat, quicumque fuerit requisitus humiliter, & devotè: ita tamen, quod in fraudem nihil penitus attentetur, nec per communes ministros ad procuracionis obsequium, si noluerint, recidere compellantur. Qui verò contumaciter eis duxerit resistendum, omni prorsus appellatione remotà per ecclesiasticæ distributionis sententiam compescatur. Super injuriis autem dicto Card. irrogatis volumus, & mandamus, quatenus ei satisfactionem congruam impendatis, ad quam, si forte contempseritis exhibere, ipse vos appellatione remotà compellat. Datum Later. XII. Kal. Martii.

NOTÆ.

- I. (a) **M**ediolan.] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titul. cap. 2. & in epistolis Innocent. Colonia editis, fol. 263. ex quo Codice ita restituo litteram hujus textus. De Primicerio egi in cap. unic. de offic. Primic. & de Me-

diolanensi Ecclesia nonnulla notavi in cap. adeo 27. de rescript.

(b) **Apostolica Sedis Legati.**] A latere missi, juxta tradita in c. cum Apostolus hoc tit. ubi textum hunc exposui: & in cap. accedentibus, de prescript.

(c) **Prescriptio.**] Juxta tradita in cap. cum ex officio, de prescript.

CAPUT XVIII.

Idem (a) Zamoren. (b) Salmantin. (c) Episcopo.

EX parte ven. f. n. P. (d) Compostell. Archiepiscopi fuit propositum coram nobis, quod cum ii, qui vota B. Jacobi continuè persolverunt, ad communem terræ suæ (e) mensuram, cum qua videlicet emunt, & vendunt, ipsa persolverint hætenus, & persolvant, quidam, qui à (f) longis retrò temporibus ab eorum solutione cessarunt, nunc per vos Ap. Sed. auctoritate ad solutionem eorundem coacti, quandam mensuram (g) parvissimam, & ignotam, nec etiam communibus usibus deputatam exhibent, & ad eandem vota prædicta solvere moliantur: unde (h) postulastis à nobis, ut super hoc vos certos reddere dignaremur, utrum ii, qui mensuram ignotam exhibent ad solvendum vota prædicta, sint ad communem suæ terræ mensuram, secundum quod illi, qui eam persolverunt, continuè faciunt, cogendi. Cum ergo non constet, ad quam mensuram antecessores eorum prædicta vota solverunt, credimus distinguendum, utrum habitatores regionis ipsius, qui ea continuè persolverunt, ad unam, & eandem mensuram hujusmodi vota persolvant, an ad varias, & diversas. Si enim communiter omnes una, & eadem mensura in solutione votorum utuntur, ad eandem & illi solvere sunt cogendi: quod si solutio per mensuras distinguitur varias, & diversas, & illi volunt solvere ad minorem, non sunt utique compellendi, ut ad majorem persolvant, quoniam cum hujusmodi vota gratuita fuerint ab initio, benignitas sunt à viris ecclesiasticis exigenda, ne tanquam exactores nimium videantur lucris temporalibus inhiare.

NOTÆ.

- I. (a) **Z**amoren.] Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. c. 3. id est Petro Episc. Zamor. de quo & ejus Diocesi egi in cap. dilectus 5. de supplend. neglig.
(b) **Salmantin.**] Salmanticæ antiquitatem inde haurire possumus, quod Ptolomæus verustissi-

mus Geographus ejus meminit in Veronibus ad confinia Lusitanæ. Polienus etiam in lib. de stragetem. Sub Gothis Regibus civitas Episcopalis fuit, cujus Metropolis Emerita. Post devolutionem Hispaniæ per Mauros factam, & post recuperationem illius Provinciæ ab eorum manibus Regno Legionensi cessit, & dignitati Episcopali restituta paret Compostellano Archiepiscopo.